
Elsnera Józefa

Dzielnice: Mokotów

Osiedla: Służew

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1977

Opis

Józef Antoni Franciszek Ksawery Elsner (1769-1854) - kompozytor, dyrygent, pedagog. Pochodził z Grodkowa na Górnym Śląsku, gdzie jego ojciec robił instrumenty muzyczne. Młodość spędził we Wrocławiu, uczęszczając do jezuickiego Gimnazjum św. Marcina a potem studiując w tym mieście teologię i medycynę. Tam też zadebiutował w 1782 roku jako kompozytor motetem "Ave Maria gratiae plena". Swoją wiedzę muzyczną pogłębiał w Wiedniu oraz Brnie a w latach 1792-97 był kapelmistrzem we Lwowie, gdzie zaprzyjaźnił się z Wojciechem Bogusławskim. W Warszawie zamieszkał w 1799 roku, kiedy to objął stanowisko kierownika opery w Teatrze Narodowym. W instytucji tej powołał również do życia chór i szkołę śpiewu a w 1802 roku założył własną sztycharnię nut. Skomponował ok. 30 mszy, 18 offertoriów, kilkadziesiąt utworów oratoryjno-kantatowych i kameralnych, 38 dzieł scenicznych (w tym 3 balety i 18 oper) a ponadto liczne symfonie, marsze, polonezy i wariacje. W 1824 roku odszedł z opery i został profesorem Królewskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Sześć lat wcześniej założył jeszcze Szkołę Elementarną Muzyki i Sztuki Dramatycznej z czasem przemianowaną na Szkołę Główną Muzyki, gdzie uczył m.in. Fryderyka Chopina. Jeszcze przed wybuchem powstania listopadowego zamieszkał w folwarku nazwanym od swojego nazwiska Elsnerowem (na terenie dzisiejszego Targówka). Dzierżawiony majątek podczas walk uległ całkowitemu zniszczeniu. Odbudował go jednak i otrzymał od cara Mikołaja I na własność po zadedykowaniu mu oratorium pasyjnego "Męka Pana Naszego Jezusa Chrystusa". W wieku siedemdziesięciu lat przeszedł na zasłużoną emeryturę. Zmarł w swoim majątku.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kw. 159, rząd V, miejsce 1. Pomnik postać płaczącej Muzy wykonał Wojciech Świącicki według projektu Ignacego Gierdziejewskiego w 1855 roku. Nagrobek odrestaurowano dzięki funduszom zebranych przez Społeczny Komitet Opieki nad Starymi Powązkami im. J. Waldorffa podczas kwest.

Upamiętnienia:

ul. Krakowskie Przedmieście 56 - frontowa ściana Dziekanki - pamiątkowa tablica z piaskowca wmurowana w 1948 roku. Nie chodzi tu jednak wcale o wymienionego na niej kompozytora, który w tym gmachu nigdy nie mieszkał, lecz o pracownika banku noszącego takie samo imię i nazwisko.

1938.01.01-1948-11.15 a na starych mapach nawet przed 1935 rokiem ulica jego imienia była równoległą na zach. do ul. Wróblewskiego (osiedle Augustówka), ciągnącą się od ul. Statkowskiego do zbiegu Kalorycznej, Piramowskiego i Antoniewskiej (teren dzisiejszych ogródków działkowych).

Ciekawostki

Stan obecny:

Bloki osiedla Służew nad Dolinką II. Powstały w 1973-9 wg proj. Janusza Kazubińskiego. Osiedle zbudowane jest tak, że niższe budynki stoją niżej, a wyższe wyżej.

Data nadania nazwy: 1977.12.05
